

KRAĆENJE RAZLOMAKA

MARIJA SKOČIBUŠIĆ

SADRŽAJ

Dom	6
KAŠALJ	7
Susret tijela	8
Preoblika	9
Teme su ispod tepiha	10
Teme su unutar četiri zida	11
Igra skrivača	12
Mliječni jezik	13
Izobličenje govora	14
Vrijeme i mjesto rođenja	15
Pravilo zubala	16
Odbacivanje značenja	17
CRVI	18
Priznanje poplave	19
Geometrija ispravnog	20
Kako se piše točka	22
Šećer	23
Upitnik	24
Naredba	25

Dnevne sitosti	26
Objašnjenje	27
Tema	28
Pravi kut	29
Tijelo kao razmak dva metra	30
Dodir	31
Nježnost	32
Drugi prvi dvije tisuće treće	33
Migoljenje popluna	35
 KRASTAVAC	 36
Pupčana vrpca	37
Prsa dječaka	38
Bolest uči hodati	39
Molim nokte da uđu u glad	40
Pravilo obrazac pravilo	41
Sve je potrošivo osim jezika	42
Primjena	43
Govor	44
Frizerka	45
Opomena	46
Teme su u dlakama	47
Tjelovježba	48

Slojevitost srama	50
Pripitomiti jezik	51
Odgoj	52
Svi mamini rođendani	53
O autorici	55
Impresum	56

iz doma sam izbacila vlastiti stav samo da bi tvoj imao
dovoljno mjesta za igru
ma-ma

DOM

Prvo smo iz grla
Izvadili temelje
I puhnuli u kupljeni šljunak

Nastale su četiri rupe
U koje su se
Šutke uvukli udovi

Zajedno s jutrom,
Oni se saviju pod
Tijelima zaobilaženja
I lupkanja žlica o dna tanjura

Sudoper se hrani
Hodanjem na vršcima prstiju
I komadima premišljanja
Trenutak prije nego što ključ ispuni bravu

Ponekad se začepi,
A mi se ni ne trudimo nešto poduzeti;
Nemamo vremena za popravke

Obitelj je nedjeljni ručak;
Ako krenem slagati osmosmjerke
U obliku krastavca,
Mama mi ispod stola gura koljeno iz čašice

Iskašlje
nauči napamet:
ponekad je bolje šutjeti

KAŠALJ

SUSRET TIJELA

Sljubila sam se s mlijekom,
Tvoja ispupčena bradavica ispustila je
Meandre;
Mlazove gusto zbijenih riječi
Ravno niz moje tanko crijevo

Upozorila me
zgrabi i ne daj nikome

PREOBLIKA

Kolutala sam gusjenice jezika

Samo da bih

Naglo

Primijenila upute

Za rezanje imena

pozorno njegovati vrhove noktiju,

uobličiti tablice tijela

u oštrice

Uzglobila sam ustaljeni redosljed

Navike,

Pomirena sa stihom;

Nesvjesnom prilagodbom

Pokretima tijela

Ostalo je opipljivo samo

Naslućivanje oblika;

Niz isprekidanih naznaka

TEME SU ISPOD TEPIHA

Svakog četvrtka
Kašalj se tumači kao
Potisnuta mogućnost

Ispušta miris zaobilaženja,
Vijugavo draženje
Ušutkane rane tepiha

Mama jede jastučnicu
Jutarnjim zadahom;
S prvom zrakom sunca
Pretvara se u omlet

Glasanje straha
Spremam u pupak;
Podignut ću tepih grafitom

TEME SU UNUTAR ČETIRI ZIDA

Pisanje se naglo prelama
U zavojima olovke,
Natapa strmi vrh rečenice;
Usporedne linije odsutno miluju bedra

Resica uha rasteže slova naopako
Dok godovi palčeva
Oblikuju dijete grafita

Dugmad trupa
Okopava korijenje konaca;
Odjeća se počinje skupljati
U gustu masu tereta,
Tjera kvrgava koljena iz naručja

Lijevu polutku srama
Skrivam između nogu,
A desnu ispod jezika

Odmičem kapke u suprotnom smjeru
Praveći se da ne osjećam
Tečno buljenje
Prstiju

IGRA SKRIVAČA

Simboli su prosipali retke
Triput zaredom;
Podijelila sam minute
S brojem prekidanja

Zatrudnjeli su značenjem
I pupak je zahvatilo
Naglo oticanje

Poezija im postaje pretijesna;
Šavovi preko telefona
Predlažu a-bor-tus

MLIJEČNI JEZIK

Tijelo kopa po aoristima,
U rudnicima nosa
Dozrijevaju rojevi glagola

Naslage se rastvaraju
U nepoznatim riječima
I sporo teku prema prstima

Jagodicama crtam ribež;
Njime gulim moljce
S podlaktice
I pržim
Na vonju luka i ulja

Probavljam ih
Zaboravljenim posuđem
I spremam u duplje
Koje nestrpljivo čekaju

Trajni zub

IZOBLIČENJE GOVORA

Bijele mrlje na noktima su
Potiljak vitamina,
Dvosjed nezasićenog sadržaja

Pružanjem usnih pipala kašlja
Počinjem razmišljati u anglizmima

Nokti primaju točkaste signale;
Kruženje buja u cirkuliranje

Kvačice razmazuju smisao
Kako bi se govorno sredstvo
Neprimjetno uvuklo
U zubno meso

VRIJEME I MJESTO ROĐENJA

Nožni prsti oponašaju znak jednakosti
Između polomljenih samoglasnika

Pohlepno ih natapam
Omekšanim korovom
Umjesto da utjelovim trenutak
I nasilno mu povadim mliječne zube
Izbjegavanjem korištenja
Razvučenih poštapalica

PRAVILO ZUBALA

Dokazujem iznimku:

Dijete sam samo kada

Rastezanje riječi

Nespretno jedem na žlicu

Svjesna omjera izrečenog

Osluškujem

Kukove, koljena i stopala,

Pratim rast broja pomaka

Nastojeći

Izmaknuti prilici da

Kažem

Zamijetiš li

Posustajanje redoslijeda

Na vlastiti monolog

I zatim predložiš ljestvicu

Nadolazećih stanki za izraz,

Svrstat ću se u zvuk

Povlačenja u kosinu,

Nastaviti pažljivo njegovati

Vrhove noktiju,

Polako uobličiti tablicu tijela

U oštricu

ODBACIVANJE ZNAČENJA

Upravljanje riječima

Grmolik je privid;

Očišćeno meso pjesme

Spremno za usitnjavanje

Ustima punim mjernih jedinica

Oprezno i temeljito

Izgovaram naučeno

jezik uvijek pronade načine

Zato sam potisnula vjeru

U slučajnost sadržaja,

Rasparala riječi

Pjesma je mogućnost, ne i istina

CRVI

PRIZNANJE POPLAVE

Odsutnim kruženjem
Protežem ishodište;
Iz tekuće poštapalice
Namještam trup
U duguljastu šupljinu
Za propuštanje kišnice

Rukovanje priborom
Neće pomoći osposobiti,
Skliško sumnjajući u
Vrijeme i veličinu potrebe

Obujmit ću nametnuta žarišta
Prije nego što stvari
Zasluže biti svjesne imena

Umjesto krvi na plahti,
Po istrošenoj travi običaja,
Ispuzat će
Skvrčeni crvi

GEOMETRIJA ISPRAVNOG

Urezujem se unutar pravokutnog okvira
Koji ne smijem prekoračiti

Ruke su mi perlice
S bakine krunice;
Usta pažljivo zašijem molitvom,
Ponovim uvježbane pokrete

Pri svakom novom izlasku
Iz majčine utrobe
Zaključam
Prednja, stražnja i bočna vrata

Naborana lica
Ravnalom govore
pazite da u njega ne uđe ista pjesma

Ljudi su ponekad
Unutar straha vukovi;
Sjede u krugu prekrivenih nogu,
Položenih ruku,
Ne trepćući

Igram pantomime
S priborom za računanje
Gledam
Lijevo, desno, lijevo

Lica bojim kućnim pravilima,
Poslušno zobljem
Sve što se protivi
Opisu točnoga okusa

Ljubav je dlakavi crv
Kojeg skrivam ispod pupka;

Stoji otvoren danju i noću
pazi da u njega ne uđe ista pjesma

KAKO SE PIŠE TOČKA

Ako ušna školjka
Udubi mramor,
Zid će prijeći u fragmente;
Kon-kav-no

Pusti
Pregrizeni šapat da se odbija,
Skuplja slinu

Dlakavi crv
Spojit će nasuprotne točke;
Dijagonala
Koji razumiju samo
Sitni kukci ispod pazuha

Pogled-ljepilo-pogled:
Pokušavaš pripitomiti trenutak,
Mažeš *zašto* po zraku

Htjela bih ti pokazati
Kako se piše točka,
Ali tvoji upitnici
Uvlače se između svakoga retka

Produžuju se u osmice

ŠEĆER

Crvi su ti pojeli oči

Napravila sam grude od zemlje
I u jezgru postavila razlomke

Putanje riječi se isprepliću,
U tanjur guram
Ne odvojeno od glagola
I je umjesto ije u osjećam

Obećala sam muhama
Nakon što nas je pronašla slučajnost:
Neću zaboraviti izlaz iz osmica

Ne znam zakopavati tajne
Ni strugati bok obećanja

Panični napadaji su rojevi neobuzdanih zarez, a
Draže potisnute jezične katastrofe

Trudim se pronaći red,
Uočiti dovoljno prostora
Za skrivanje
Dijelova tijela svih slova
Koja sišu naše razmake

Podstanarima sam odsjekla uši;
Sada točke bulje u mene

Htjela sam ti reći
pojela sam crve
i niz noge procurio mi je šećer

UPITNIK

Proganjaju me upitne riječi;

Ponekad je zahtjevno

Pravilno zašiti kapke

Hoće li jezik

Povratiti zrele točke

Ako papiri pjesmom

Izračunaju sadržaj sitosti?

NAREDBA

Razlomak je bliži
Svođenju na trajanje
Od slova do kretnje;
Isključena mogućnost
Vjernog slijedenja
Raspisanih koraka

Mjesto dijeljenja
Tretira se kao zahtjev
Za očito i namjerno
Umetanje krastavca;
Sužavanje tijela na
G-l-a-s

DNEVNE SITOSTI

Sklupčala sam

Potrebu za šećerom

U četiri znaka

Zemlja je počela gutati

Skromnim zalogajima;

Slovo po slovo, crv po crv

Mahala sam joj

Naoštrenim jezikom i umetnutim kvačicama

S izvora gluhe abecede

Kao kosturu, mesu, soku

Katalizatoru

Teme u nastajanju

OBJAŠNJENJE

Točke surađuju

S nakupinama ukošenih riječi

Koje znakovima neprestano

Prisvajaju i mijenjaju imena

Ako naučim tretirati

Sjecišta značenja,

Priznat ću da je

Nemoguće izrasti

Samo jedan točan odgovor

TEMA

Čim osjetiš glad,
Namaži jezik melemom;
Imaš premalo godina
Za napisati pjesmu

PRAVI KUT

Istražila bih tijela;
Nabrana, drvena, namnožena
Kao što vlastitoj pužnici
Kutomjerom
Usmjeravam čistoću
U namjeri da se lišim barem
Polutke krastavca

TIJELO KAO RAZMAK DVA METRA

U prirodi je kažiprsta
Prepustiti se nagonu;
Ukrotiti pravopisne pogreške,
Nastojati zatomiti
Odbjegle bliskosti

Dodir je
Između;
Redovita dvotočka suzdržavanja
Nakon pozdrava
Kojeg ponovimo dvaput

Nakuplja se ukočenost,
A ja svjesno odbijam
Ugroziti tijelo;
Potisnuti osjećaj
Bujajućih zareza

DODIR

Riječi gnjile
Neispiranjem mlijeka
S otvorene ispupčenosti;
Jedino što se taloži su
Te suzdržane čekinje
I tvoja ruka koja mi
Poseže prema nosu

NJEŽNOST

Dunja potječe
Iz vrška nosa;
S mjesta gdje se jagodica
Preobrazila u djecu-klice,
Izrasla naglo
I nagovijestila
Nes-raz-mjer

DRUGI PRVI DVIJE TISUĆE TREĆE

mogao bih ti biti otac

Kažeš ugašenome suncu sjekutića

I dotakneš mi bedro

Pod stiroporom;

Mlaz prepuštanja

Nalazi se u popločenosti

Tvojeg strpljivog rastvaranja

Dunja je zastrugala

Gorku prozirnost

Najsitnijih udubina sigurnosti,

Unijela šepavu peć

U izmjenjivanje topline

S ukočenosti

Iskoristit ću osam sekundi,

Svjesno izazvati

Neobuzdano termičko širenje

Radoznale prste

Natapaš u radijusu brojeva;

Htio bi probušiti zakržljale žuljeve

Pužnica se stisla

Oko kažiprsta;

Nisam dorasla

Tvojem zbrajanju razlomaka

Ja sam samo em-brij mogućnosti

Pokušao si skinuti plahtu godina

I prekriti me postojanošću

Nisam se nadala da ćeš

Saditi dunje na mojem tjemenu

I namjerno zaboraviti okopati sirovu razliku

MIGOLJENJE POPLUNA

Brojevi se razmnožavaju

U organu koji luči

Rađanje, krv i životinju

Kada skliznu

Na pamuk donjeg rublja

Pokušavam im objasniti

Mehanizam sata i kalendara

Tvoj kor-ne-al-ni rječnik

Donio je svijest

O mojoj nametljivoj ovisnosti o veličini;

Ili sam prevelika

Ili premalena

Ne uspijevam obujmiti jestivu sredinu

KRASTAVAC

PUPČANA VRPCA

Ujutro ću kopati izlaz
Prije no što se pješčanik razlegne;
Neću nikome otvoriti

Lopaticom ću prekriti sjećanje
Na miris omekšivača
U bijeloj boji čarapa i potkošulje,
Sve susrete koljena
S nogostupom na putu
Prema odjelu za odrasle

Komarce ću hvatati
Zajedno s obzorom,
Igrati skrivača
Sa suhim jezicima drveća

Vrijeme se spotaklo
I ne želim mu pružiti ruku

Večerom ću nahraniti muhe
I spremiti ostatke za sutra,
Izvaditi klimavi zub koncem
Prije spavanja

Uskoro
Moram skinuti krila
Sačinjena od dječjeg kalodonta
I pupčane vrpce;
Vratiti ih u ormar ili baciti na pranje

Postaju premalena;
Vrijeme je prohodalo
I preraslo letenje

PRSA DJEČAKA

Mama je napipala
Desnu kvržicu na ravnini
I u rječnik uvela doktore
Da že-ni
U tijelo ubrizgaju usporenost

Svaki su mjesec nanovo
Odgađali dan
Raspoznavanja mliječnih zubi
U krvi na dječjim gaćicama,
Tekućinom produživali
Vrijeme trajanja prsa dječaka

Bolest je pronašla
Sklonište
U jednoj od riječi
Koja cjepivo prikriva
U slogovima;
Svaki put kada zakašlje
Odgojim je u pjesmu

BOLEST UČI HODATI

Izlet doktoru je
Mjesečni običaj;
Poštujemo ga
Kako ne bi prerano
Odgađali hvaljenje rijeci

Vrijeme me nagovara da
Urastemo u vrat žirafe;
Bolje će se uočiti
Nove izrasline

Moje je tijelo hranjiva površina;
Nizanje rečenica
Već
Kratim škarama za nokte

Ispuhanim rukama
Cijedim dah
Iz ubrzanog rasta;
Predat ću ga
Nerazgovijetnom milovanju vode
Čim pijesak da
Znak za povraćanje

MOLIM NOKTE DA UĐU U GLAD

Krila izlaze iz okomice dana

Kada noć promljacka

Hrskavi manjak svjetla

Slina postaje žvakaća guma

Glad se spušta na dno

Hodnika zadebljelih stijenki,

Svjesna sam omjera

Koji ulaze

U obrazac izbjegavanja kruha

Pojest ću sebe

Kako bih prestala učiti slovcati riječi

Kojima bih mogla

Objasniti krug suzdržavanja

PRAVILO OBRAZAC PRAVILO

Korijenje je dopušteno jesti

Samo kao zajutrak ili užinu;

Navečer truli

I naređuje probavilu

manje kopaj

SVE JE POTROŠIVO OSIM JEZIKA

Umjesto obroka
Slažem korintske stupove
Od hi-me-na sendviča

Čičkom na košulji
Pokušavam pronaći izlaz
Iz volute jučerašnjih mirisa

siđi

Dvije nepozvane ose
Skoro su napipale
Obrazac sažvakanih krila;
Nasamarit će znakove zbrajanja

Žed se povlači u pokušaje,
Glas mi je bogalj;
Samo mu olovka može ugraditi noge

PRIMJENA

Ponavljam obrascima
Nedavno naučeno
Usmjeravanje pravaca pitanja

Lopatica je
U stalnoj potrazi
Za odgovarajućim trenutkom
Propuštanja pitomog krastavca
Na plahtu

Nužno je uskladiti
Ukošeni trup
S geometrijom ispravnog,
Nekoliko puta obrezati govor

GOVOR

Ako se uspraviš,
Nosnice će se rastvoriti
I omeđiti ćeš otvoren prostor,
Ti dlakava, dlakava
Kružnice

FRIZERKA

Zujavim alatom

Kojim doma

Kratim sram sa

Zaraslog životinjskog organa,

Ti prekidaš linije ispucanosti

Strancima

OPOMENA

Najvažnije je da
Budem dovoljno tiha
Dok nevješto kósim životinjsko

ti si djevojčica, ne bik;
moraš uvijek počistiti iza sebe
Prije spavanja ne zaboraviti iznijeti
Otpalo zanemarivanje
Kako opomena
Ne bi zamijetila režnjeve krastavca
I neukrotivi odgoj čistoće

TEME SU U DLAKAMA

Posjela me na svoj
Radni stol,
Rekla je
neće boljeti

U jednokratnu celulozu
Ušao je moj prvi put;
Predugo sam odgađala

Htjela sam prosiktati grč
U vosak,
Učahuriti oči bijeloga svjetla
U položaj prekorenog psa

Miris prostorije se nameće;
Povlači tišinu za nos
Bez imalo oklijevanja,
Kaže
podigni nogu da ih lakše dohvatim

Pokušala sam nekoliko puta;
Brojanje pločica
Ne otvara usta
Avionima receptora za bol

Pitala me
o čemu inače pišeš

Ponekad je bolje iščupati
O-d-d-d-govor

TJELOVJEŽBA

Dvadeset minuta

Bez prestajanja

Čim završiš prvi krug

Uđi u drugitrećičetvrtipeti

Dvadeset minuta

nemoj stati

Savij lakat

Podigni prsa

Savij koljeno

Stisni bedra

Trbuh trbuh

pazi na taj trbuh

Još devetnaest osamnaest

samo pet minuta

Lakat prsa koljeno bedra

Lijevo koljeno

K-k-k-krc

i daj to malo življe

Čujem

još samo još samo još samo još samo

Krik u glavi krik u glavi

K-k-k-krik mi širi nosnice

daj budi

normalna

Savij jezik

Izravnaj zube

Uvuci

Trbuh trbuh

pazi na taj trbuh

Zavrti bokovima

i daj više budi

žensko

SLOJEVITOST SRAMA

Krastavac je ušutkana rana tepiha
Čija priča ponekad preraste pjesmu
Pa se pokušava pripitomiti
Urednošću i uputama

PRIPITOMITI JEZIK

Kraljeznica je naglasila

ulijevo

Šalje šumeće prekide u signalu

Kroz stol i noćnu lampu,

Baca tupe kazaljke na ključnu kost;

Savija je i gura u rebra

Spotičem se o svoje meso,

Gledam ga kako otečeno

Gmiže

Trebalo bi na trenutak progovoriti

ODGOJ

Stabla su nositelji tradicije,
Majke krastavaca
Koje se nesvjesno prenose
S koljena na koljeno

Mjere nije potrebno naglasiti,
One su začete
U prirodi izraslina
djevojčice se tuširaju navečer
i nikada ne kopaju nos
pod svjetlom

Svi pokušaji roditelja
Da me nauče njegovati
Jezik drvoreda,
Postave izraz
Usporedno s opisima,
Stanu u strah
Koji katkad podvikne
Grumenom pokreta

I gurne koljeno iz čašice

SVI MAMINI ROĐENDANI

Tatini tanjuri su brodogradilište;
Mladi luk i čačkalice
Oponašaju usporene kretnje jedrilica,
Koje plove bačvama vina

Sram mu plazi jezik
Između čaše i noža,
Ljutnja se korak po korak
Uspinje uz zahrđale ljestve

Mama spušta pogled prema dnu
Zvukova romske harmonike,
Već se neko vrijeme želi pretvoriti
U mramornu ploču,
Ali naučila je zavezati čvor,
Ne reći ništa

Njezini cvrčavi otisci
Mirišu na drmeš,
Propuštene pozive i dječji plastelin

Tata ih je prije
Šutke uklanjao
Papirnatim ručnicima
I krpama

Otkad ih je razbio šakom
Na zidu između
Kuhinje i spavaće sobe
Pojavljuju se u obliku
Sjedenja i suzdržanosti
Mama sada često plete ogrlicu
Od užeta za vješanje
Čim on okrene ključ u bravi

Četvrtkom
U podove ugrađujem uši,
Tajne savijam u pukotine parketa
I između magneta
Na hladnjaku

Svake godine
Na mamin rođendan
Glava mi se zaljulja,
Zamalo iskoči iz temelja

Prije bakinog ručka
Pokažem iskrivljene zube
Odrezanoj kosi i djetinjstvu
Pometenom iza ormara

Stvari u stanu me osuđuju,
Zidovi prisluškuju,
Musava slova gena
Počinju probijati na površinu
I dižu ruke u zrak
Ponavljajući:
Mi
Nismo
Naši
Roditelji

Marija Skočibušić

Rođena 2003. u Karlovcu. Studira komparativnu književnost i švedski jezik i kulturu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Piše poezije te književnu i filmsku kritiku. Dobitnica je nagrade *Na vrh jezika* za pjesnički rukopis *Kraćenje razlomaka*.

Objavila: *Kraćenje razlomaka* (pjesme, 2021).

Biblioteka Mali rakun

knjiga 86

Marija Skočibušić

KRAĆENJE RAZLOMAKA

drugo izdanje

© 2025 Marija Skočibušić

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2025

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Tihomir Dunderović

Fotografija

Polina Tankilevitch / Pexels.com

Objavljeno

16. veljače 2025.

ISBN 978-953-374-305-9 (HTML)

ISBN 978-953-374-306-6 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-307-3 (PDF)

ISBN 978-953-374-308-0 (MOBI)

Prvo izdanje

Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2021.

Knjiga je objavljena uz financijsku podršku Zaklade "Kultura nova", Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske. Mišljenja izražena u ovoj knjizi odražavaju isključivo mišljenja autora i ne izražavaju nužno stajališta ustanova koje pružaju financijsku podršku.